

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ...

Τι είναι ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ και με τι ασχολείται

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ είναι περιβαλλοντική οργάνωση για την προστασία και διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος.

Από την αρχή της λειτουργίας του ασχολήθηκε με την καφέ αρκούδα ως είδος- σύμβολο της άγριας ζωής –είναι το μεγαλύτερο χερσαίο θηλαστικό στην Ελλάδα- αλλά και ως είδος δείκτη της υγείας των δασών που ζει.

Έτσι τα δάση είναι για τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ το πεδίο δράσης του, είναι ο φυσικός μας χώρος.

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ στο δάσος

Στα 19 χρόνια περιβαλλοντικής δράσης πολλές φορές ήρθαμε αντιμέτωποι με καταστροφές ανθρωπογενείς στο μεγαλύτερο ποσοστό και λιγότερο φυσικές.

-Η αρκούδα δεν έχει φυσικούς εχθρούς, μοναδικός της εχθρός είναι ο άνθρωπος-

Αλόγιστη υλοτομία, παράνομο κυνήγι. Πυρκαγιές, φόντοι και δηλητηριασμένα δολώματα για τα άγρια ζώα, διάνοιξη δασικών και εθνικών οδών, μεγάλα τεχνικά έργα σε σημαντικές ορεινές δασικές περιοχές της χώρας.

Τα περισσότερα ζώα και τα δάση αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη απειλή από τον άνθρωπο και όχι από τη φύση. Ενώ αντίθετα το δάσος μόνο να προσφέρει μπορεί στον άνθρωπο. Το δάσος βοηθάει να αποταμιεύουμε νερό, να έχουμε περισσότερο οξυγόνο, να μην καταστρέφεται το έδαφος, να απορροφά το διοξείδιο που εμείς παράγουμε και να το αντικαθιστά με οξυγόνο, να ζουν καλύτερα τα δασικά είδη της πανίδας και ένα σωρό άλλα πράγματα.

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ και αναδάσωση

Οι αναδασώσεις αποτελούν ένα βασικό εργαλείο στο πλαίσιο της αποκατάστασης και αναβάθμισης καμένων δασών που δεν μπορούν να αναγεννηθούν φυσικά γιατί κήκαν πολλές φορές. Οι περιοχές που καίγονται είναι σημαντικό να ξαναγίνουν δάση για να μπορέσουν ζώα και φυτά να ξαναζήσουν, να έχουμε δηλαδή μια συνέχεια στο περιβάλλον.

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ διαθέτει ειδικευμένους συνεργάτες και πραγματοποιεί δένδροφυτεύσεις σε δασικές ή/και ορεινές περιοχές όλης της Ελλάδας.

ΚΑΠΟΙΑ ΔΑΣΗ ΕΧΟΥΝ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΑΥΡΑ...

Χάρη στη συνεργασία του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ με το ΑΥΡΑ, «Κάποια δάση έχουν τη δική τους Αύρα», όμως, στόχος μας είναι ενόψει της αντιπυρικής περιόδου (1/5/2011-31/10/2011), η οποία μόλις ξεκίνησε και σε συνέχεια των Σεμιναρίων Ενημέρωσης Πολιτών που υλοποιήθηκαν το 2010 αλλά και του προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «Δάσος, Πηγή νερού και Ζωής», να προχωρήσουμε πέρα από την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών, στην πράξη και τη συμμετοχή τους στη διαχείριση και διατήρηση των δασικών μας περιοχών.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΔΡΑΣΗ: ΚΑΘΑΡΑ ΔΑΣΗ

Η δράση είναι ζωτικής σημασίας για τη διαχείριση και την επιβίωση των δασών αλλά και τη δική μας υγεία. Μπορεί κάποιος να πει ότι οι μεγάλες ανάγκες είναι αλλού, στα μεγάλα κατεστραμμένα και καμένα

δάση. Όμως εκεί τουλάχιστον καταρχήν πρέπει να αφήσουμε τη φύση να γιατρέψει τις πληγές της.

Η κατάσταση των περιαστικών δασών αντικατοπτρίζει την αντίληψη μας για τα δάση και ταυτόχρονα αποτελούν το πεδίο επαφής των κατοίκων των πόλεων με τη φύση.

Αυτό θέλουμε να το αλλάξουμε, θέλουμε οι πολίτες να επισκέπτονται τα περιαστικά δάση, να διασκεδάζουν στα πάρκα και να ανακαλύψουν τη χλωρίδα και την άγρια ζωή που αυτά φιλοξενούν. Εμείς προσφέρουμε την τεχνογνωσία και την πρώτη εφαρμογή. Περιμένουμε από τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις αρμόδιες αρχές (Δασαρχεία και Υπουργεία), τα ΜΜΕ και περισσότερο τους ίδιους τους πολίτες να υιοθετήσουν ένα δέντρο, ένα πάρκο, ένα κοντινό άλσος κι ύστερα ένα μονοπάτι στο δάσος. Έτσι, θα έχουμε ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΖΩΝΤΑΝΑ ΔΑΣΗ.

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ μπαίνει στη δράση με τους δικούς του όρους. Δεχτήκαμε μεγάλες πιέσεις για να ανεβάσουμε κόσμο και εθελοντές στα βουνά για τις αναδασώσεις. Επιμείναμε σε μεθοδική δουλειά φυτεύσεων μόνο με έμπειρους και εξειδικευμένους συνεργάτες που διαθέτουν όλο τον απαιτούμενο εξοπλισμό ώστε να έχουμε μεγάλο ποσοστό επιτυχίας στα δέντρα που φυτεύουμε και να εξασφαλίζουμε την επιβίωσή τους για τα πρώτα τρία χρόνια με πότισμα και ειδική φροντίδα. Κερδίσαμε το στοίχημα για το καλό των δασών. Το ποσοστό της επιτυχίας στις φυτεύσεις μας ανέρχεται στο 95% (Σεπτέμβρης 2010).

ΜΙΚΡΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΜΕΓΑΛΑ ΔΑΣΗ

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2010 από τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ στα Δάση

- Συνολικός απολογισμός ολοκληρωμένων φυτεύσεων και συντήρηση δέντρων σε 6 περιοχές της Ελλάδας

A/A	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΥΤΕΥΣΕΩΝ
1	ΠΑΝΕΙΟ	32.006
2	ΠΕΝΤΕΛΙΚΟ	7.540
3	ΠΑΝΑΧΑΙΚΟ	5.390
4	ΥΜΗΤΤΟΣ	5.000
5	ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	650
6	ΣΕΙΧ ΣΟΥ	4000

- Οι συμπληρωματικές φυτεύσεις στην **Κρυσταλλοπηγή Φλώρινας**, οι οποίες ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο του 2009

με τη φύτευση **650** καρποφόρων δασικών ειδών (π.χ αγριοκερασιές, κορομηλιές, γκορτσιές κλπ) εμπλούτισε τη βιοποικιλότητα της περιοχής και έδωσε τη δυνατότητα στην αρκούδα να βρίσκει φυσική τροφή και μάλιστα της απολύτου προτίμησής της.

- Οι συμπληρωματικές φυτεύσεις στο δάσος του **Σείχ Σου** στη Θεσσαλονίκη ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο του 2010 με τη φύτευση **4000** δενδρυλλίων εκ των οποίων δρυς, μουριές, συκιάς πυράκανθοι κλπ. Η φυτεύσεις έγιναν για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας του σε θέσεις στο δάσος κατόπιν υπόδειξης της Διεύθυνσης Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης, και κατά μήκος τεχνικών έργων που είχαν κατασκευαστεί. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ θα συνεχίσει την προσπάθεια αυτή και **το 2011**.
- Στο **Πάνειο** όρος το 2010 ολοκληρώθηκε η φύτευση των **300 στρ.** που είχε υιοθετήσει ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ φυτεύοντας το 2010 ακόμη 7.350 δέντρα, σύνολο **20.915** δέντρων. Συνεχίζουμε δυναμικά και το 2011 στην περιοχή σε συνεργασία με το Δήμο Σαρωνικού (πρώην Δήμο Καλυβίων) όπου υιοθετήθηκε καινούρια έκταση **350 στρ.** στην οποία φυτεύτηκαν **11.091**. Συνολικά 32.006.
- Στο **Πεντελικό Όρος** ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ υιοθέτησε έκταση στην οποία είχε ολοκληρώσει την φύτευση **7540** δέντρα. Δυστυχώς το 2009 κάηκε σχεδόν ο μισός αριθμός των δενδρυλλίων που φυτεύτηκαν στην περιοχή Μικρή Μαυρηνώρα. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ανέλαβε την αντικατάσταση των καμένων δενδρυλλίων η οποία ολοκληρώθηκε με τη φύτευση 3.000 δενδρυλλίων στις αρχές του νέου έτους 2011. Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ επιθυμεί τη συνέχιση των προσπαθειών του στο Πεντελικό Όρος, για αυτό και υιοθέτησε καινούρια έκταση **1042 στρ** για καινούριες φυτεύσεις στο μέλλον.
- Στο Παναχαϊκό όρος ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ υιοθέτησε έκταση στην οποία έχει φυτέψει **1000** δενδρύλλια το 2010, ανεβάζοντας τον αριθμό δενδρυλλίων που φυτεύτηκαν στην περιοχή συνολικά στα **5.390** δέντρα.
- Στον **Υμηττό** ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ υιοθέτησε **510 στρ** στην περιοχή Τέρμα Αθανάτων –Αιξωνής. Στην περιοχή ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ φύτεψε **5.000 δέντρα**.

Συνολικά ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ έχει αναλάβει τη φύτευση 70.000 δέντρων την τελευταία 5ετία και για τα οποία αναλαμβάνει την παρακολούθηση και φροντίδα τους για 3 συνεχή χρόνια.

ΚΑΘΑΡΑ ΔΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ

Η νέα μας δράση υλοποιείται σε περιαστικά δάση και πάλι από έμπειρους και εξειδικευμένους συνεργάτες. Ένα ειδικό σκαπτικό μηχάνημα (που έχει έρθει από την Ιταλία), ένα πυροσβεστικό όχημα, ένα φορηγό-υδροφόρα για τα ποτίσματα και ένας θρυμματιστής που θα μετασχηματίσει την εύφλεκτη οργανική ύλη σε λίπασμα βρίσκονται στη διάθεσή μας καθόλη τη διάρκεια της δράσης. Οι εθελοντές πολίτες θα συμβάλλουν στη δράση με τη συλλογή των απορριμμάτων και ευελπιστούμε ότι η συμμετοχή τους θα τους εκπαιδεύσει για μια πιο ενεργή στάση προς το περιβάλλον.

Και αυτή η δράση μας πραγματοποιείται σε συνεργασία με όλους του αρμόδιους φορείς, Δασαρχεία και Δήμους αλλά και πολλούς ακόμη φορείς που πλαισιώνουν τη δράση όπως τοπικοί περιβαλλοντικοί σύλλογοι, ομάδες προσκόπων, μητροπόλεις κ.ά. Ειδική μνεία και ευχαριστίες θα ήθελα να απευθύνω στη Φιλοδασική Ένωση Αθηνών για την προσεχή μας δράση στο Δάσος της Καισαριανής.

ΜΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΚΑΘΑΡΑ ΔΑΣΗ:

- Ενημερώνουμε το κοινό για την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου (1^η Μαΐου -31 Οκτωβρίου)
- Προβαίνουμε σε έργα-δράσεις ετοιμότητας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πυρκαγιών
 - καθαρισμοί βλάστησης με την απομάκρυνση μέρους της βιομάζας και αποκλάδωση δέντρων για τη μείωση του κινδύνου
 - απομάκρυνση σκουπιδιών
- Ευαισθητοποιούμε και εκπαιδεύουμε το κοινό για ΚΑΘΑΡΑ ΔΑΣΗ.

ΔΑΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

Η δράση ΚΑΘΑΡΑ ΔΑΣΗ εντάσσεται σε μια γενική στρατηγική του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ για τα δασικά οικοσυστήματα και παρόλο που τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ, οι περισσότεροι τον γνωρίζετε από τη δράση του για την καφέ αρκούδα, ήδη από το 1992 δουλεύουμε εντατικά και για το βιότοπο της αρκούδας, το δάσος.

ΣΤΟΧΟΙ

1. ανάδειξη της αξίας του δάσους και τη σημασία του για τη βιοποικιλότητα.

2. ανάδειξη της συνέχειας του δάσους ως οικοσύστημα και κύριο βιότοπο των μεγάλων θηλαστικών στην Ελλάδα αλλά και τα Βαλκάνια.
3. ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και στην ενεργοποίηση της πολιτείας
4. εφαρμογή της υφιστάμενης Δασικής Νομοθεσίας
5. βελτίωση και δημιουργία νέων νομοθετικών κανόνων
6. υιοθέτηση καινοτόμων διαχειριστικών πρακτικών με έμφαση στη διαχείριση πολλαπλών στόχων (όχι μόνο οικονομικών) του δάσους.

ΔΡΑΣΕΙΣ για να πετύχουμε τους στόχους

1. εφαρμογή του άρθρου 258 του Δασικού Κώδικα και εξάλειψη του φαινομένου της αρκούδας χορεύτριας στην Ελλάδα
2. αποκλεισμός κρίσιμων δασικών περιοχών από ανθρώπινες δραστηριότητες
3. εμπλουτισμός της τροφικής διαθεσιμότητας των δασικών περιοχών για την άγρια πανίδα με τη φύτευση καρποφόρων δέντρων
4. εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών σύγχρονης τεχνολογίας στην αξιοποίηση των φυσικών πόρων του δάσους όπως η χρήση των ηλεκτροφόρων περιφράξεων από τους μελισσοκόμους.
5. Εκπόνηση μελετών για ειδικές διαχειριστικές πρακτικές:
 - ΕΠΜ για σημαντικές περιοχές όπως ο Γράμμος, η Ροδόπη και η Πίνδος.
 - Ειδικές μελέτες για συγκεκριμένες διαχειριστικές πρακτικές στα αλπικά λιβάδια, της μαύρης πεύκης, κτλ.

6. Παρεμβάσεις για την αποτροπή των αρνητικών επιπτώσεων από μεγάλα αλλά και μικρότερα τεχνικά έργα:

- ΕΓΝΑΤΙΑ
- ΕΞΟΧΗ
- Δασικοί Δρόμοι σε περιοχές ΦΥΣΗ 2000.

7. Την υλοποίηση προγραμμάτων εθελοντικής πυροπροστασίας.

Σε γεωγραφικό επίπεδο οι δραστηριότητές μας αυτή αφορούσαν στη Βόρεια Ελλάδα και κυρίως στις οροσειρές της Πίνδου και της Ροδόπης.

Διατήρηση και διεύρυνση υφιστάμενης Δασικής Πολιτικής του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ

Με βάση τη νέα τάξη πραγμάτων τόσο στην κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση τις κλιματικές αλλαγές όσο και στα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα και τις νέες ανάγκες που δημιουργούνται, το δάσος για τον ΑΡΚΤΟΥΡΟ αποτελεί:

1. τον κύριο βιότοπο της άγριας ζωής
2. τον κύριο καταναλωτή του διοξειδίου του άνθρακα
3. το αποτελεσματικότερο εργαλείο για την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση
4. τον μεγαλύτερο παραγωγό του πόσιμου νερού της ηπειρωτικής Ελλάδας.
5. τον αναμορφωτή του τοπίου της Ελληνικής υπαίθρου.

Οι θέσεις του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ ορίζουν ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΩΣ ΒΑΣΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΩΣ ΚΑΛΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ Η ΑΠΟΘΕΜΑ ΞΥΛΕΙΑΣ

Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ασκεί πολιτική πίεση και εφαρμόζει δράσεις για να πετύχει:

- διαχείριση πολλαπλών στόχων και ανάδειξη της βιοποικιλότητας των δασών
- ενίσχυση της Δασικής Υπηρεσίας
- μείωση και αντιμετώπιση της λαθροθηρίας στην Ελλάδα (ενίσχυση της φύλαξης)
- έλεγχο των δευτερευόντων δασικών δρόμων
- αποτελεσματική διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών (εφαρμογή νομοθεσίας, λήψη διαχειριστικών μέτρων, εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών κτλ)
- βελτίωση τροφικής διαθεσιμότητας των δασικών περιοχών για την άγρια πανίδα με εμπλουτισμό άγριων καρποφόρων φυτών
- χρήση ηλεκτροφόρων περιφράξεων από τους μελισσοκόμους
- χρήση των φυτοφραχτών για την προστασία του παραδοσιακού αγροδασικού τοπίου
- υιοθέτηση νέων δασικών διαχειριστικών πρακτικών όπως η αλλαγή της διαχείρισης των δρυοδασών
- συνέχεια των παρεμβάσεων για την αποτροπή των αρνητικών επιπτώσεων από μεγάλα αλλά και μικρότερα τεχνικά έργα στα Δασικά οικοσυστήματα.
- υλοποίηση προγραμμάτων αναδασώσεων σε περιοχές που απαιτείται, με συγκεκριμένες προδιαγραφές και ειδική παρακολούθηση της εξέλιξης της αποτελεσματικότητάς τους.
- ανάδειξη του ρόλου και της σημασίας των οπληφόρων θηλαστικών στα δασικά οικοσυστήματα και τη διερεύνηση των δυνατοτήτων επανεισαγωγής του Ελαφιού σε περιοχές που υπάρχουν κατάλληλοι βιότοποι.
- επαναξιολόγηση του προγράμματος δάσωσης γεωργικών γαιών με α) εξαίρεσή του σε περιοχές με μεγάλο ποσοστό

δασοκάλυψης και εξασφάλιση των ανοικτών εκτάσεων και της μωσαϊκότητάς τους με την εφαρμογή άλλων αγροπεριβαλλοντικών μέτρων διατήρησης της βιοποικιλότητας
β) Αντικατάσταση των ακακιών στο πρόγραμμα δάσωσης γεωργικών γαιών από καρποφόρα είδη δέντρων όπως η καστανιά και η καρυδιά.

- υλοποίηση προγραμμάτων εθελοντικής δασοπροστασίας

Σε γεωγραφικό επίπεδο οι δραστηριότητες του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ επεκτείνονται πια σε ολόκληρη την ορεινή - δασική Ελληνική Επικράτεια.